

DNA als bewijs in roofvogelhandel in Groot-Brittannië

Hans Peeters

De zwarte markt in wilde roofvogels ten behoeve van valkerij en (roof)vogelverzamelaars is in Engeland een groot probleem. Tot voor kort werden veel uit het wild afkomstige vogels 'wit gewassen' door er het predikaat "eigen kweek" op te hangen. Dankzij de mogelijkheden met DNA-onderzoek behoort dit thans tot het verleden.

De politie in Northumbria (N-Engeland) trof een verdacht persoon met zijn auto aan in de buurt van een slechtvalkenest. Bij nader onderzoek bleek dat de verdachte D.C. twee slechtvalkkuikens in zijn jas verstopt had. Toen de politie naar de herkomst van de vogels vroeg, verklaarde hij dat het door hem zelf gekweekte vogels waren waarmee hij een luchtje aan het scheppen was. Dat klonk de Engelse bobbies niet erg geloofwaardig in de oren. Het verbaasde hen dan ook niet toen ze bij nader onderzoek het slechtvalkenest in de buurt leeg aantroffen.

In samenwerking met de RSPB (de Britse Vogelbescherming) onderzochten zij vervolgens de woning van D.C. Daarbij werden maar liefst 20 jonge slechtvalken aangetroffen. Compleet met administratie en stambomen, waaruit bleek dat alle vogels «eigen kweek» waren. Helaas was geen van de ouders nog aanwezig (weggevoegen, gestorven, gestolen enz.).

Van alle aanwezige vogels werden bloedmonsters genomen die voor DNA-onderzoek naar het 'Department of Genetics' werden gezonden. Uit dit onderzoek bleek dat de vogels inderdaad in verschillende families onder te brengen waren. De uitkomsten spoorden echter niet met de bij verdachte C. aangetroffen boekhouding. Zo waren de jongen van veel meer verschillende ouders afkomstig dan C. verklaarde ooit gehad te hebben.

Tijdens de rechtszaak (mei 1995) werd het DNA-bewijs aangevoerd. Daarnaast was er nog aanvullend bewijsmateriaal, zoals verdacht gedrag en feit dat een oplettende politieman gezien had dat verdachte C. met rubber handschoenen aan een pakje naar het postkantoor bracht. Rubber handschoenen laten geen vingerafdrukken achter en op dat moment was het hoog zomer, dus geen handschoeneweer. De inhoud van het pakje laat zich raden. Verdachte C. ontkende voor de rechter in alle toonaarden. De Engelse jury trok haar conclusies en veroordeelde C. tot een gevangenisstraf van 18 maanden. Het was voor het eerst dat iemand voor een dergelijk vergrijp zo'n zware straf kreeg.

In de afgelopen 16 maanden werd in Groot-Brittannië in nog eens zes andere rechtszaken DNA als bewijsmateriaal aangevoerd, voor het illegale bezit van en handel in roofvogels. In februari 1994 werd een verdachte veroordeeld tot een geldboete van maar liefst 11.500 Engelse ponden (ongeveer f 28.750,=). Na deze forse veroordeling daalde het aantal zelf gekweekte vogels in 1994 met 25%, in vergelijking tot het aantal dat roofvogelhouders in de jaren daarvoor opgaven. Dit geeft op zijn minst te denken.

In voorkomende gevallen bewijst DNA-onderzoek dus zeker haar nut.

Dr. Jon Wetton en David Parkin (Dept. of Genetics)

Vertaald en bewerkt door *Hans Peeters, Vogelbescherming Nederland, Driebergseweg 16c, 3708 JB Zeist.*

